

EPILOGS: PAZĪT JĒZU UN VIŅA VĀRDU

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

Jņ. 21; Jņ. 11:9, 10; Jņ. 8:42–44; Jņ. 4:46–54; 2. Tim. 3:16; Jņ. 15:1–11.

ATMIŅAS PANTS:

“Jūs pētījat rakstus, jo jums šķiet, ka tajos jums ir mūžīgā dzīvība, un tie ir, kas dod liecību par Mani!” (Jņ. 5:39)

Jāņa evaņģēlijs, tāpat kā Marka stāsts, beidzas ar tikšanos Galilejā. Jāņa evaņģēlija pēdējā tēma būs par šo tikšanos, vienlaikus savienojot ar tēmu, kā mēs pazīstam Jēzu un Dieva Vārdu – koncepciju, kas caurvij ceturto evaņģēliju.

Lai gan mācekļi kopā ar Jēzu pavadīja vairāk nekā trīs gadus, viņi joprojām bija ļoti nesagatavoti krustā sišanai un augšāmcelšanai, lai gan Jēzus bija viņiem atkal un atkal stāstījis, kas drīzumā notiks.

Diemžēl viņi nepieņēma Viņa vārdus.

Tas pats apdraud ticīgos mūsdienās: dzirdēt vai pat lasīt Dieva Vārdu, bet neieklausīties tajā, nepalikt tajā un nepakļauties tam. Tas ir, nepieņemt to kā gaismu, kurai vajadzētu vadīt mūsu domas un darbības. Diemžēl šāda attieksme, iespējams, neapzināti piemīt pārāk daudziem kristiešiem.

Šajā pēdējā Jāņa evaņģēlija tēmā mēs apskatīsim dažus šī evaņģēlija galvenos punktus, kas var palīdzēt mums pāriet no pamatzināšanām par Jēzu uz labāku Viņa iepazīšanu un mājošānu Viņā un Viņa Vārdā.

Iepazīsimies ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 28. decembrī.

Tikšanās Galilejā

Izlasi Jāņa 21:1–19. Kādas būtiskas patiesības šeit tiek atklātas, īpaši par Dieva žēlastību un cilvēka pazemību?

Jāņa evaņģēlija 20. nodaļa beidzas ar grāmatas mērķi, kas būtu loģiskā noslēguma vieta, taču ir vēl viena nodaļa. 21. nodaļa sākas ar to, ka daži mācekļi ir Galilejā un Pēteris ierosina palikt pa nakti uz ezera. Šķiet, ka vecie laiki ir atgriezušies, un mācekļi atkal ķērušies pie vecā amata – zvejošanas. Taču viņi tajā naktī neko nenozvejoja.

No rīta kāds noslēpumains svešinieks krastā liek izmest tīklu laivas labajā pusē. Pateicoties tam, viņi noķer tik daudz zivju, ka nevar ievilkt tīklu laivā. Tas bija kā sākums viņu kalpošanai kopā ar Jēzu (sk. Lk. 5:1–11). Jānis uzreiz atpazīst Jēzu un pastāsta Pēterim, kurš tūlīt lec ūdenī un peld uz krastu.

Jēzus uzdod Pēterim trīs jautājumus, kas visi attiecas uz mīlestību pret Skolotāju. Pirms krustā sišanas Pēteris uzstāja, ka atdos savu dzīvību par Jēzu (Jņ. 13:37). Tieši tad Jēzus paredzēja, ka viņš trīs reizes Viņu noliegs (Jņ. 13:38). Šajā tikšanās reizē Galilejā Pēteris neuzliek sevi par atskaites punktu, bet gan Jēzu: “Kungs, tu visu zini; tu zini, ka es tevi mīlu” (Jņ. 21:17, ESV).

Daži atzīmē, ka Jēzus izmanto darbības vārdu “agapaō”, kas nozīmē mīlēt, iztaujājot Pēteri (izņemot pēdējo reizi), un ka Pēteris vienmēr atbild ar “phileō”, kas nozīmē mīlēt kā draugu. Tas nozīmē, ka Pēteris nav sasniedzis augstāko mīlestības veidu.

Pētera atbilde raksturo pazemību. Tā kā Pēteris nesen piedzīvoja neveiksmi, tieši tāpēc viņš, visticamāk, pazemīgi lieto “zemāku terminu”, neuzdrošinoties būt par sevi pārāk augstās domās. Un Jēzus pieņem šo pazemību, kas ir izšķiroša, lai Pēteri atgrieztu kalpošanā. Nav šaubu, pazemība ir viena no augstākajām kalpošanas prasībām, jo tad uzmanības centrā ir Jēzus Kristus, nevis cilvēks pats.

Pētera atjaunošana un vadītāja loma agrīnajā baznīcā ir viens no spēcīgākajiem pierādījumiem tam, ka Jēzus augšāmcēlās no mironiņiem. Būtu grūti izskaidrot Pētera kā draudzes vadītāja lomu, ja Jēzus citu mācekļu klātbūtnē nebūtu viņu atgriezis kalpošanā.

Kāpēc pazemība ir tik svarīga ikvienam, kas vēlas iepazīt Kungu? Ar ko ikvienam no mums, ņemot vērā krustu, ir jālepojas?

Raugoties uz Jēzu

Izlasi Jņ. 21:20–22. Kāds jautājums noveda Pēteri uz nepareiza ceļa? Kā Jēzus iztaisoja viņa ceļu? _____

Jēzus tikko bija atjaunojis Pēteri kalpošanā un sacīja viņam: “Seko man!” (Jņ. 21:19) Iespējams, tā bija burtiska sekošana Jēzum pludmalē. Jo Pēteris pagriezās un ieraudzīja, ka arī Jānis seko Jēzum, un viņš jautāja par Jāni: “Bet kas būs ar šo, Kungs?” (Jņ. 21:21)

Atgriežot Pēteri kalpošanā, Jēzus paredzēja arī Pētera nāves veidu (Jņ. 21:18). Šķiet, ka Pēteris bija ziņkārīgs arī par Jāņa nāvi. Tā vietā Jēzus novirzīja Pētera uzmanību uz jautājumu par sekošanu Viņam, neuztraucoties par to, kas notiks ar citiem.

Izlasi Jņ. 21:23–25. Kā Jēzus izteikums tika pārprasts? Kā apustulis Jānis izlaboja šo pārpratumu? _____

Ļaudis nepareizi saprata, ko Jēzus domāja, sakot: “Ja Es gribu, lai šis paliek, tiekāms Es nāku, kāda tev daļa? Tu seko Man!” (Jņ. 21:22) Viņuprāt, tas nozīmēja – Jēzus atgriezīsies pirms Jāņa nāves. Laikam ejot un Jānim novecojot, tā būtu krīze, ja viņš nomirtu (viņš, protams, arī nomira) un Jēzus nebūtu atgriezies. Jānis labo šo maldīgo priekšstatu, norādot, ka tas bija Jēzus gribas jautājums, nevis pravietojums par to, kas notiks.

Ieteikums koncentrēties uz Jēzu, nevis uz citiem cilvēkiem, ir spēcīgs ieteikums atlikušajā nedēļas tēmā. Jēzus un tikai Jēzus ir mūsu Glābējs. Cilvēki neizbēgami jūs pievils un, iespējams, pat sāpinās.

No otrdienas līdz ceturtdienai aplūkotās patiesības tiks veltītas tēmai par Dieva Vārda izpratni, lai iepazītu Jēzu un sekotu Viņam, kam vienīgajam vajadzētu būt mūsu Skolotājam un Vadītājam neatkarīgi no palīdzības, padomiem un norādījumiem, ko varētu sniegt citi.

Cik bieži citi, uz kuriem jūs, iespējams, raudzījāties, ir likuši jums vilties?

Kādas mācības, lai arī cik smagas, jūs guvāt no šīs pieredzes? _____

Gaisma un tumsa

Izlasi Jņ. 1:4–10, Jņ. 3:19–21, Jņ. 5:35; Jņ. 8:12; Jņ. 9:5; Jņ. 11:9, 10 un Jņ. 12:35. Kāds liels kontrasts šeit ir redzams, un kāpēc šis kontrasts ir tik fundamentāls patiesības izpratnei? _____

Pasaule ir tumsā; tā izvairās no gaismas un pati nevar atrast ceļu pie patiesā un personīgā Dieva – pie radīšanas, atklāsmes un glābšanas Dieva.

“Tās ir tik augstas kā debesis, – ko tu tur sasniegsi? Dziļākas nekā elle, cik tālu tur sniedzas tavas zināšanas?” (Jņ. 11:8) Tikai pieņemot tās, mums var atklāties Dieva dziļumi: ‘Ko acs nav redzējusi un auss nav dzirdējusi, un kas neviena cilvēka sirdī nav nācis (..), mums Dievs to ir atklājis ar savu Garu, jo Gars izdibina visas lietas, arī Dieva dziļumus’ (1. Kor. 2:9, 10).” (Elena Vaita “Laikmetu ilgās”, 412. lpp.)

Tikai Jēzus Kristus “ir Viņu pasludinājis”, tas ir, Tēvu (Jņ. 1:18). Grieķu darbības vārds ir “exēgeomai”, kas nozīmē “interpretēt”, “skaidrot”, “izpaust”. Jānis atklāja Jēzu kā Debesu sūtni – To, kurš izskaidro, ko nozīmē pazīt Dievu. Tikai ar Jēzus starpniecību mēs varam patiesi iepazīt Dievu.

Izlasi Jņ. 8:42–44. Kā Jēzus apraksta viltus pamatu, uz kuru Israēla reliģiskie vadītāji bija balstījuši savu ticību? _____

Tie, kas nestāv patiesībā, runā no sevis. Viņi “redz” teksta nozīmi tikai no cilvēka perspektīvas. Turpretim mums ir jāpieņem, ka Kristus ir pasaules gaisma, un jāseko Viņam saskaņā ar mūsu Vārda interpretāciju. Turpretim velns runā no “saviem resursiem” (Jņ. 8:44). Ja mēs neesam piesardzīgi un nepadodamies ticībā un paklausībā Dievam, mēs riskējam darīt to pašu: lasīt Bībeli, balstoties tikai uz mūsu pašu ilgām, vēlmēm un perspektīvām, kas ir daudz vieglāk izdarāms, nekā mēs varētu aptvert.

Kā jūs reaģējat uz patiesībām, kas “kāpj uz kājām”, un kā jums vajadzētu reaģēt uz šīm patiesībām? _____

Teoloģija “no augšas” vai “no apakšas”

Izlasi Jņ. 4:46–54. Kāda problēma atveda amatpersonu pie Jēzus, un kāda bija šī problēma pēc būtības? _____

Šis cilvēks nāca pie Jēzus, pasaules Gaismas, bet viņš bija apņēmis ticēt tikai tad, ja Jēzus izdziedinās viņa bērnu. Mēs varētu teikt, ka šī cilvēka teoloģija bija “teoloģija no apakšas”. Tāda teoloģija Dievam un Viņa Vārdam izvirza noteikumus un standartus. Cilvēka idejas, lai arī cik kļūdainas, ierobežotas un subjektīvas tās mēdz būt, kļūst par galīgo autoritāti tam, kā interpretēt Dieva Vārdu. Cik bīstamās lamatās šādi var iekrist!

Turpretim teoloģija “no augšas” atbild ar ticību, vispirms ticot Dievam un Viņa Vārdam (Jņ. 4:48; Jņ. 6:14, 15; 2. Tim. 3:16). Kad Bībele tiek pieņemta ticībā, tā sāk skaidrot sevi pati. Svēto Rakstu pasaules uzskats, nevis attiecīgā laikmeta filozofija, ir Svēto Rakstu izpratnes un interpretācijas ceļvedis. Cilvēku uzskati ir jāpakļauj Dieva Vārdam, nevis otrādi.

Mums ir jātic Svēto Rakstu vārdiem, ja gribam ticēt Jēzus vārdiem (Jņ. 5:46, 47). “Ja jūs paliekat manos vārdos, jūs patiesi esat Mani mācekļi” (Jņ. 8:31). Ja mēs šaubāmies par Dieva Vārdu, Viņa Vārds nevar palikt mūsos (Jņ. 5:38). “Kas Mani nievā un nepieņem Manus vārdus, tam jau ir savs tiesas spriedējs: Mans vārds, ko esmu runājis, spriedīs par viņu tiesu pastarā dienā. Jo Es nerunāju no Sevis, bet Tēvs, kas Mani sūtījis, Tas Man ir pavēlējis, ko lai saku un ko lai runāju” (Jņ. 12:48, 49).

Dzirdēt Dieva Vārdu ir vairāk nekā pasīva informācijas uzņemšana. Tas nozīmē arī pildīt Dieva gribu. Un tā ir aktīva atbilde uz Vārda dzirdēšanu. “Ja kāds grib darīt Viņa prātu, tas sapratīs, vai Mana mācība ir no Dieva vai Es runāju pats no Sevis” (Jņ. 7:17).

Un Dieva Vārda klausīšanās un darišana ir mīlestības pret Viņu izpausme. “Kas Mani mīl, tas Manus vārdus turēs, un Mans Tēvs to mīlēs, un mēs nāksim pie Viņa un nemsim pie Viņa mājas vietu” (Jņ. 14:23).

Kāda ir saistība starp mūsu mīlestību pret Jēzu un paklausību? Kāpēc jebkāda veida “paklausība”, kas nav balstīta uz mīlestību, var kļūt par burta kalpību? _____

Paliekot Jēzū

Izlasi Jņ. 12:32. Kā šis pārsteidzošais apgalvojums raksturo Jēzus Kristus autoritāti?

Kā mēs redzējām šī ceturkšņa tēmās, Jāņa evaņģēlijs mūs vada pie Jēzus, bet tikai tad, ja mēs vēlamies iepazīt Dievu un pildīt Viņa gribu. Visā Jāņa evaņģēlijā cilvēki, kas sastopas ar Jēzu, vai nu pieņem gaismu un aug, vai noraida gaismu un kļūst akli. Nikodēms, sieviete pie akas, karaļa galminieks, vīrietis pie Betzatas dīķa, 5000 ar maizi un zivīm pabarotie, Jēzus brāļi, reliģiskie vadītāji, no dzimšanas aklais vīrietis, Marija un Marta, Pilāts – visi satikās ar Jēzu un izdarīja izvēli par vai pret patiesību un gaismu, ko Viņš atnesa.

Teoloģija no apakšas sākas ar cilvēka argumentāciju, lai noteiktu un pārbaudītu Dieva esamību un būtību. Cilvēka perspektīva – kļūdaina, kritusi, aizspriedumaina – paceļ sevi pāri dievišķajam, svētajam, pilnīgajam, viszinošajam. Teoloģija no apakšas noteikti novedīs cilvēkus no ceļa, kā tas ir noticis pagātnē un notiks arī turpmāk (sk. Atkl. 14:1–12), kad cilvēku gudrība, cenšoties aizstāt dievišķo, mēģinās uzspiest pasaulei viltus pielūgsmi.

Izlasi Jņ. 15:1–11. Kāds ir garīgās izaugsmes un veselības noslēpums? _____

Noslēpums ir saglabāt saikni ar Jēzu. Viņš ir Dieva Vārds, Dzīvības Maize, Pasaules Gaisma, Durvis, Labais Gans, Augšāmcelšanās un Dzīvība, Ceļš, Patiesība un Dzīvība, un īstais Vīnakoks.

Dievības Personas un viņu Vārds, Bībele, ir kā magnēti. Ja mēs nepretosimies, tie mūs vilks pie sevis. “Dieva balss runā uz mums caur Viņa Vārdu, un ir daudz balsu, ko mēs dzirdēsim. Bet Kristus ir teicis, ka mums jāuzmanās no tiem, kas sacīs: Šeit ir Kristus vai tur ir Kristus. Tad kā mēs varam zināt, ka tiem nav patiesības, ja vien mēs visu nepārbaudām Svētajos Rakstos?” (Elena Vaita “The Advent Review and Sabbath Herald”, 1888. gada 3. aprīlis) Un tad mums ir jāpakļauj savi uzskati tam, kas atklāts Dieva Vārdā.

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

Dieva skatījums ievērojami atšķiras no cilvēku perspektīvas. Dievs caur Savu Vārdu, Bibli, Svētā Gara spēkā dalās ar mums Savā skatījumā. Tā ir mūsu izvēle, vai mēs vēlamies staigāt tumsā vai pieņemt gaismu, kas nāk no Jēzus Kristus, kā tas ir atklāts Vārdā.

Šīs izvēles sastāvdaļa ir mūsu personīgā nodošanās Jēzum Kristum, Dieva Dēlam un cilvēces Pestītājam. Ar Svētā Gara spēku Dievs Tēvs mums ir atklājis – Jēzus dzīvē, nāvē un augšāmcelšanās – Savu mīlestības dziļumu. Un mēs zinām par Jēzu, jo Viņa dzīve, nāve un augšāmcelšanās ir ierakstīta Dieva Vārdā.

“Dieva eņģeļi nemitīgi steidzas no zemes uz debesīm un no debesīm uz zemi. Kristus brīnumdarbi apbēdināto cietēju labā tika veikti Dieva spēkā, šajā kalpošanā iesaistot arī eņģeļus. Tikai pateicoties Kristum, Debesu sūtņi darbojas mūsu labā, nesdami mums Dieva svētības. Pieņemdam cilvēka dabu, mūsu Pestītājs savas intereses savieno ar Ādama kritušo dēlu un meitu interesēm, bet tajā pašā laikā Viņš ar savu dievišķo dabu satvēra Mūžīgā troni. Kristus ir kā Starpnieks cilvēku savienībai ar Dievu, un Dieva savienībai ar cilvēkiem.” (Elena Vaita “Laikmetu ilgas”, 143. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Kurš no visiem Jāņa evaņģēlija stāstiem jums visvairāk atklāj Dieva mīlestību un raksturu? Pastāstiet savai grupai, kāpēc attiecīgais stāsts jums šķiet tik saistošs.

2. Kā praktiski būtu jāmeklē patiesība?

3. Kāpēc parasti ir grūti nolikt malā sevi kā patiesības šķirējtiesnesi? Vai mēs kādreiz varam to pilnībā paveikt, vai arī mūsu cilvēcība zināmā mērā vienmēr ietekmēs to, kā mēs skatāmies uz Svētajiem Rakstiem? Kāpēc mums ir jāatzīst šis fakts, un kā pazemība mums palīdz pakļaut savus aizspriedumus Dieva Vārdam?

4. Rietumu kristietības vēsture ir pilna ar šausminošiem piemēriem par to, kas notiek, kad Dieva Vārds tiek pakļauts cilvēku politikai un aizspriedumiem. Kādi ir daži no šiem piemēriem, un kādu mācību mēs no tiem mūsdienās varam gūt, cik bīstami ir, ja cilvēka skatījums kļūst par dominējošo filtru Bibeles “interpretēšanai”?

5. Saviem vārdiem apkopojiet Jāņa evaņģēlija kopīgo domu. Kāds ir tā galvenais vēstījums mums šodien?